

dage med et mellemliggende Valg. Der er, hvis dette Lovforslag blev til Lov, ikke det mindste i Vejen for, at Rigsdagen kunde vedtage en Kommunallov, hvor man slettede alle Bestemmelser om Ophold og blot sagde, at de, der for Tiden opholder sig i en Kommune, stemmer, slettede alle Bestemmelser om Skat og Betaling af Skat, nedsatte Aldersgrænsen, som Socialdemokraterne ønsker det, til 21 Aar, maaske til 20, maaske til 18 Aar. Derved vilde Grundloven være væsentlig ændret. Allerede af den Grund synes jeg, det er uretfærdigt at bygge Landsstinget paa de kommunale Raad. Men selvfølgelig er det langt vigtigere, at jeg er en Modstander af, at Kommunalraadene gøres saa politiske, som de efter dette Forslag vil blive.

Hvis dette Lovforslag bliver gennemført, vil der i hver Kommune nødvendigvis blive en hidsig Agitation, for at hvert politisk Parti kan faa saa mange Medlemmer ind i Sogneraadet som vel muligt. (Af-brydelse). Der bliver sagt, at det er der allerede. Ja, saaledes er det maaske her i Byen og i Omegnen, men i Jylland gaar Udviklingen i den modsatte Retning. Medens man der i Firserne var stærkt inde paa ved Sogneraadsvalgene at dele efter Politik, er man i alt Fald i Østjylland mere og mere gaaet over til at vælge Mænd, der egner sig til kommunalt Arbejde, uden Hensyn til deres politiske Farve, og opstille Lister, hvorpaa der er Mænd af alle Farver, baade Venstre, Højre, Radikale og Socialdemokrater. Dette vil ganske ophøre, man vil tvinge en hidsig partipolitisk Agitation frem i enhver Kommune. Man vil skrabe Bunden i saa Henseende. Der vil ikke i Sogneraadet være Plads for en Mand, der ønsker at deltage i Arbejdet med Hensyn til Skolevæsenet, Fattigvæsenet o. s. v., som har Interesse derfor og saa at sige er pisket til at have Interesse derfor. Ønsker han at deltage i det kommunale Arbejde, er han tvunget til først at sige, om han hører til Højre, Venstre, Socialdemokratiet, eller hvilke Partier man nu har. Og Kvinderne, som nu faar Valgret, skal tvinges til, uden at man tør sige, at det er dem klart bevidst, at tage Parti, tvinges ind i Baasene: Højre, Venstre, Socialdemokrati. Dette mener jeg er uheldigt, det vil føre til, at mange, som kunde gøre en god Gerning i Sogneraadet, ikke kan blive valgt.

Desuden synes jeg, det er i Strid med en nuværende Grundlov at indføre Parti-væsen i den Grad, som man her vil gøre

det. Der staar ikke i Grundloven af 1866 saa lidt som i den gamle Juni-Grundlov noget om, at der skal være Partier. Her siger man i selve Grundloven og den der-til knyttede Valglov, at hvert Sogneraad skal deles i Grupper, d. v. s. i Partier; det skal opgøres, at saa og saa mange Stemmer har de forskellige Partier i Raadet. Derved knæsetter man Partivæsenet i selve Grundloven. Ogsaa derfor synes jeg, det er uhyre uheldigt at bruge Kommunalbestyrelserne, Sogneraad og Byraad, som Grundlag for Landstingsvalgene. Det er uretfærdigt, det vil virke skadeligt for Kommunerne, og det vil heller ikke skabe Betingelser for at faa gode Valg. Raadene skal vælge henholdsvis Sendemænd og Valgmænd af deres egen Midte og maa ikke vælge nogen udenfor. Det kunde da tænkes, at her, hvor det er politiske Valg, og hvor det maaske drejer sig om Ting af Vigtighed, var en Mand, der for Tiden ikke var Medlem af Sogneraadet, den, der var den bedste at sende, men han kan ikke vælges. Saaledes kunde det tænkes, at ikke en eneste af de nuværende Landstingsmænd kunde blive valgt som Sendemand fra Kommunen og altsaa heller ikke som Valgmand fra Amtsraads kredsen.

Altsaa, dels synes jeg, vi ved dette Forslag vil gøre Valget ringere, dels vil vi bringe Politik ind i Kommunalraadene, hvad absolut er skadeligt. Men endelig er det hele System bygget paa Lodtrækning efter Lodtrækning. Det er næsten det mest upraktiske Forslag, man kunde tænke sig. Opretholder vi de 4 Partier — og hvis der bliver flere, bliver det endnu værre — og ser paa en Liste, hvor 5 skal vælge 2, 3 eller 4, eller hvor 7 skal vælge 5 eller 6, vil man finde, at det vil føre til Lodtrækning over hele Linien. Skal 5 vælge 2, og der er 4 Partier og 2 i det ene Parti og 1 i hvert af de andre, faar det Parti, hvori der er 2, den ene Mand, men saa bliver der Lodtrækning mellem de andre Partier om, hvem der skal have den anden. Og skal 3 vælge 4, bliver der ogsaa Lodtrækning, og skal 7 vælge 4, 5 eller 6, kan det ene af de to største Partier faa 2 og det andet 1, men saa bliver der Lodtrækning mellem de andre Partier om, hvem der skal have den 4de og 5te. Selvfølgelig kan man være saa heldig at slumpe sig til, at Lodtrækning ikke bliver nødvendig, men hvis de Herrer vil gaa Listerne igennem og tænke sig Grupperingen af Partiernes, som den er her i Landet, vil De se, at der bliver 2—3 Lodtrækninger i hver eneste Kommune, hver